

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра адміністративного менеджменту та ЗЕД

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету аграрного менеджменту

_____ А.Д. Остапчук
“ ____ ” _____ 2020 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри адміністративного
менеджменту та ЗЕД

Протокол №14 від 17 червня 2020 р.

Завідувач кафедри

_____ Т.Л.Мостенська

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕД

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Освітньо-професійна програма «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

Факультет аграрного менеджменту

Розробники:

доцент кафедри адміністративного менеджменту та ЗЕД, к.е.н., доцент Голомша

Наталія Євгенівна

старший викладач кафедри адміністративного менеджменту та ЗЕД, к.е.н.

Голомша Ольга Ярославівна

1. Опис навчальної дисципліни

„Державне регулювання ЗЕД”

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»	
Спеціальність	073 «Менеджмент»	
Освітня програма	ОПП «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»	
Освітній ступінь	магістр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2020 - 2021	2020 - 2021
Семестр	II	II
Лекційні заняття	30 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	10 год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	60 год.	100 год.
Індивідуальні завдання	-	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	4 год.	
самостійної роботи студента –	4 год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Одним з перших об'єктів регулюючого впливу держави стала зовнішньоекономічна діяльність. Національні державні системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності вирішують двояке завдання: стимулювання або підтримка розвитку експорту і завоювання нових ринків збуту та регулювання імпорту для захисту національних товаровиробників та споживачів. Засоби та методи вирішення цих завдань постійно розвиваються, вдосконалюються та підлягають всебічному дослідженню й аналізу. Саме вони є предметом вивчення дисципліни «Державне регулювання ЗЕД».

Основною метою дисципліни «Державне регулювання ЗЕД» є вивчення сучасних методів та інструментів регулювання зовнішньоекономічної діяльності,

чинників впливу на вибір регулятивної політики в зовнішньоторговельній, зовнішньоінвестиційній та валютно-фінансовій сферах економіки країни, напрямів формування ефективної системи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Основними завданнями дисципліни «Державне регулювання ЗЕД» є:

- ознайомлення студентів з відповідними поняттями, категоріями, методами та інструментами регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
- набуття практичних навичок у виборі регулятивної політики в зовнішньоторговельній, зовнішньоінвестиційній та валютно-фінансовій сферах економіки країни;
- виховання здатності до творчого пошуку напрямків та резервів удосконалення зовнішньоекономічної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: принципи та особливості формування зовнішньо-економічної політики держави; форми та методи державного регулювання ЗЕД, основні теорії державного регулювання ЗЕД; тарифні та нетарифні методи державного регулювання зовнішньої торгівлі товарами, способи постачання послуг та методи державного регулювання торгівлі послугами; механізми грошово-кредитного регулювання, види валютної політики та валютні обмеження; види іноземних інвестицій та особливості їх регулювання, а також форми міжнародної передачі прав інтелектуальної власності.

вміти: визначати країну походження товару, визначати номінальну та ефективну ставки мита, застосовувати основні інструменти нетарифного регулювання зовнішньої торгівлі, обирати спосіб постачання послуг, застосовувати окремі інструменти регулювання зовнішньої торгівлі послугами, валютно-фінансових відносин, зовнішньо-інвестиційної діяльності.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності(ЗК):

ЗК№ 1	Здатність проведення досліджень на відповідному ринку.
ЗК№ 2	Здатність спілкуватися з представниками різних професійних груп та у міжнародному контексті.
ЗК№ 8	Забезпечувати ефективне здійснення управління в аграрній сфері

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК№ 3	Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту
ФК№ 5	Вміння створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління

3.Програма та структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль		Тема	
№ з/п	Назва	№ з/п	Назва
1.	Теоретичні засади державного регулювання ЗЕД та регулювання зовнішньоторговельної діяльності	1.1.	Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: організаційно-економічний механізм реалізації
		1.2.	Теоретичні засади державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності
		1.3.	Митно-тарифне регулювання зовнішньоторговельної діяльності
		1.4.	Нетарифне регулювання зовнішньоторговельної діяльності
2.	Регулювання зовнішньої торгівлі послугами, валютно-фінансових відносин та зовнішньо інвестиційної діяльності	2.5.	Державне регулювання зовнішньої торгівлі послугами
		2.6.	Регулювання валютно-фінансових відносин
		2.7.	Регулювання зовнішньоінвестиційної діяльності
		2.8.	Регулювання міжнародної передачі прав інтелектуальної власності

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.. Теоретичні засади державного регулювання ЗЕД та регулювання зовнішньоторговельної діяльності												
Тема 1. Державне регулювання ЗЕД: організаційно – економічний механізм реалізації	15	4	4	-	-	7	16	1	1	-	-	14
Тема 2. Теоретичні засади державного регулювання ЗЕД	15	4	4	-	-	7	14		1	-	-	13
Тема 3. Митно-тарифне регулювання зовнішньоторговельної діяльності	15	4	4	-	-	7	16	1	2	-	-	13
Тема 4.Нетарифне регулювання зовнішньоторговельної діяльності	16	4	4	-	-	8	14		1	-	-	13
Разом за змістовим модулем 1	61	16	16	-	-	29	60	2	5	-	-	53
Змістовий модуль 2. Регулювання зовнішньої торгівлі послугами, валютно-фінансових відносин та зовнішньо інвестиційної діяльності.												
Тема 5. Державне регулювання зовнішньої торгівлі послугами	15	4	4	-	-	7	15		1	-	-	14
Тема 6. Регулювання валютно – фінансових відносин	11	2	2	-	-	7	15	1	1	-	-	13
Тема 7. Регулювання зовнішньо інвестиційної діяльності	16	4	4	-	-	8	15	1	1	-	-	13
Тема 8.Регулювання міжнародної передачі прав інтелектуальної власності	17	4	4	-	-	9	15		2	-	-	13
Разом за змістовим модулем 2	59	14	14	-	-	31	60		5	-	-	53
Усього годин	120	30	30	-	-	60	120	4	10	-	-	106

5. Зміст навчальної дисципліни «Державне регулювання ЗЕД»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕД ТА РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: організаційно-економічний механізм реалізації

Сутність державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Основні принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Види та мета ЗЕД.

Зовнішньоекономічна політика, її цілі. Види зовнішньоекономічної політики держави: зовнішньоторговельна, зовнішньо інвестиційна та валютно-фінансова політики держави.

Органи державного регулювання ЗЕД, їх функції. Принципи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Форми державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Вільна торгівля, її особливості. Протекціонізм, форми його реалізації.

Організаційно-економічний механізм державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Методи регулювання ЗЕД. Організаційно-адміністративні методи регулювання ЗЕД: реєстрація учасників ЗЕД, реєстрація зовнішньоекономічних операцій, вимоги до документації в галузі ЗЕД, ліцензії на здійснення ЗЕД, заборона здійснення ЗЕД. Економічні методи регулювання ЗЕД: митне регулювання, податкова політика, валютно-фінансове регулювання, регулювання руху капіталу, регулювання цін, норми і нормативи. Фінансові методи регулювання ЗЕД: державні дотації, податкові пільги, експортне кредитування, експортне страхування і гарантії. Протекціоністські методи регулювання ЗЕД: захист від зовнішньої конкуренції, квоти і ліцензії, сприяння розвитку науки, техніки і технологій.

Тема 2. Теоретичні засади державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Модель державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в класичній теорії міжнародної торгівлі. Особливості теорії меркантилізму. Концепція вільної торгівлі. Класична теорія А.Сміта про участь держави в регулюванні економічної діяльності. Теорія відносних переваг Давида Рікардо.

Розвиток концепцій державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності протягом ХІХ – ХХ ст. Основні постулати неолібералізму. Роль держави в теорії інституціоналістів. Теорія марксизму. Інноваційна теорія економічного розвитку М.Туган-Барановського. „Конкуренція нововведень” Й.Шумпетера.

Сучасні теоретичні концепції державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Теорія конкурентних переваг М.Портера. Державне регулювання в теорії Дж.Кейнса. Неокейнсіанство, його особливості. Розвиток протекціонізму в ХХ ст.

Тема 3. Митно-тарифне регулювання зовнішньоторговельної діяльності

Поняття мита та митного тарифу. Функції мита. Класифікація мита. Види мита за способом стягнення: адвалерні, специфічні, комбіновані. Види мита за походженням: автономні, конвенційні, преференційні. Види мита за об'єктом обкладення імпорتنі (ввізні), експортні (вивізні), транзитні. Види мита за характером: сезонні, спеціальні, антидемпінгові, компенсаційні. Постійні та змінні мита. Номінальне та ефективне мито. Тарифні квоти. Митні процедури і формальності.

Країна походження товару. Правила визначення країни походження товару. Гармонізовані система опису і кодування товарів.

Митна вартість товару, її склад. Основні методи визначення митної вартості товару: за ціною угоди, за ціною угоди щодо ідентичних товарів, за ціною угоди щодо подібних товарів, на основі віднімання вартості, на додаванні вартості, резервний метод.

Рівень митного обкладення. Номінальна ставка мита. Ефективна ставка мита. Тарифна ескалація, її призначення та особливості застосування.

Тема 4. Нетарифне регулювання зовнішньоторговельної діяльності

Сутність нетарифного регулювання зовнішньої торгівлі („нетарифні обмеження”).

Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі, їх класифікація за характером дії: кількісні, приховані, фінансові, неекономічні.

Кількісні нетарифні обмеження: імпорتنі квоти, експортні обмеження, ліцензування, „добровільне” обмеження експорту, ембарго. Мета квотування та ліцензування зовнішньої торгівлі. Імпортна квота, її типи: індивідуальні квоти, глобальні квоти, сезонні квоти, тарифні квоти, особливості їх застосування.

Фінансові заходи нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Поняття субсидії. Види субсидій. „Зелені”, „жовті”, „червоні” субсидії за Правилами Уругвайського раунду, відмінності між ними. Прямі та приховані субсидії.

Експортне фінансування (кредитування), його види: коротко-, середньо- та довгострокове кредитування.

Страховання експортних кредитів. Види експортного страхування.

Сутність демпінгу. Основні форми демпінгу: спорадичний, хижацький, постійний, зворотний, взаємний. Анти демпінг, міжнародні правила анти демпінгу. Антидемпінговий комітет СОТ.

Антидемпінговий процес, його етапи: ініціювання (подання на адресу антидемпінгових органів спеціальної заяви), антидемпінгове розслідування, встановлення антидемпінгових заходів.

Антидемпінгове мито, його риси.. Основні функції антидемпінгового мита.

Приховані бар'єри, їх місце в державному регулюванні зовнішньоторговельної діяльності. Технічні бар'єри.

Міжнародна організація стандартизації (ISO), напрями її діяльності.

Сертифікація, її місце в регулюванні зовнішньої торгівлі.

Додаткові технічні обмеження. Державні закупівлі. Умови про вміст місцевих компонентів.

Основні наслідки запровадження нетарифних бар'єрів. Оцінка нетарифних бар'єрів: індекс частотності, індекс покриття торгівлі, індекс впливу на ціни.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ ПОСЛУГАМИ, ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН ТА ЗОВНІШНЬОІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 5. Державне регулювання зовнішньої торгівлі послугами

Поняття та характерні риси послуг. Якісні відмінності товарів та послуг.

Теорії трисекторного поділу економіки. Значення та місце сфери послуг в економіці країни.

Класифікація послуг: факторні та не факторні послуги; торговельні, неторговельні та урядові послуги. Міжнародна стандартна галузева класифікація всіх видів економічної діяльності. Класифікація послуг, прийнята МВФ.

Способи постачання послуг: транскордонне постачання, споживання за кордоном, комерційна присутність, присутність фізичних осіб.

Спільна класифікація торгівлі послугами ОЕСР та Євростату.

Специфіка та масштаби зовнішньої торгівлі послугами.

Методи державного регулювання зовнішньої торгівлі послугами: заходи регулювання доступу до ринку та заходи з обмеження використання національного режиму.

Регулятивні інструменти в зовнішній торгівлі послугами: бар'єри щодо проведення транскордонних трансакцій; бар'єри щодо створення та діяльності підприємств – виробників послуг; обмеження щодо переміщення осіб.

Тема 6. Регулювання валютно-фінансових відносин

Сутність державного регулювання валютно-фінансових відносин. Необхідність державного регулювання валютно-фінансових відносин. Фінансова політика. Грошово-кредитна політика. Валютна політика, її структура. Основні інструменти проведення валютної політики. Валютне законодавство.

Грошова маса. Активна та пасивна грошова маса. Кількісна оцінка грошової маси. Швидкість обігу грошей, способи її визначення. Фактори, що впливають на швидкість обігу грошей.

Кількісна теорія грошей. Рівняння обміну Фішера. Основний закон грошового обігу.

Механізм грошово-кредитного регулювання.

Методи грошово-кредитного регулювання. Загальні методи грошово-кредитного регулювання. Вибіркові методи грошово-кредитного регулювання. Основні типи грошово-кредитної політики.

Валютна політика держави, її види. Дисконтна політика (облікова). Девізна політика. Диверсифікація валютних резервів. Валютний демпінг, його використання. Девальвація та ревальвація.

Валютні обмеження. Валютний кліринг.

Тема 7. Регулювання зовнішньоінвестиційної діяльності

Суть та види інвестицій. Поняття „підприємство з іноземними інвестиціями”. Форми підприємства з іноземними інвестиціями. Прямі іноземні інвестиції, їх склад. Основні форми здійснення іноземних інвестицій.

Чинники, що впливають на стан та обсяги іноземного інвестування. Причини експорту капіталу. Причини імпорту капіталу. Оцінка обсягів прямих іноземних інвестицій.

Державне регулювання прямих іноземних інвестицій. Основні принципи державного регулювання інвестиційної діяльності.

Стимулювання припливу прямих іноземних інвестицій, форми його здійснення. Правовий режим інвестиційної діяльності.

Система гарантування захисту іноземних інвестицій. Страхування іноземних інвестицій. Багатостороннє агентство з гарантування інвестицій (БАГІ), його функції. Гарантії від втрат БАГІ.

Адміністративна і дипломатична підтримка. Урегулювання інвестиційних спорів.

Портфельні іноземні інвестиції, причини їх здійснення. Оцінка обсягів портфельних іноземних інвестицій. Регулювання портфельних іноземних інвестицій. Державне регулювання припливу портфельних іноземних інвестицій. Пряме та непряме регулювання портфельної інвестиційної діяльності, інструменти його здійснення.

Тема 8. Регулювання міжнародної передачі прав інтелектуальної власності

Міжнародна передача прав інтелектуальної власності. Інструменти правового захисту інтелектуальної власності.

Забезпечення захисту промислової власності. Патент. Передача патенту – ліцензійна угода. Ліцензія. Промисловий зразок. Товарний знак., реєстрація товарного знака. Географічні зазначення (зазначення походження товарів). Компонування (топографії) інтегральних мікросхем. Захист нерозголошеної інформації.

Авторське право. Об'єкти, які охороняються авторським правом. Строк дії авторського права. Передача авторських прав: передача виключних прав; передача не виключних прав.

Суміжне право. Власники суміжного права.. Знак охорони суміжних прав.

Способи порушення авторських та суміжних прав: піратство, плагіат, уникнення технічних засобів захисту.

Державне регулювання та забезпечення охорони авторських прав. Центральний орган виконавчої влади у сфері інтелектуальної власності, його функції.

Форми міжнародної передачі прав інтелектуальної власності: патентна угода, ліцензійна угода, ноу-хау, інжиніринг.

Міжнародне співробітництво у сфері трансферу технологій. Технічне сприяння. Види технічної допомоги.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: організаційно-економічний механізм реалізації	4
2	Теоретичні засади державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності	4
3	Митно-тарифне регулювання зовнішньоторговельної діяльності	4
4	Нетарифне регулювання зовнішньоторговельної діяльності	4
5	Державне регулювання зовнішньої торгівлі послугами	4
6	Регулювання валютно-фінансових відносин	2
7	Регулювання зовнішньої інвестиційної діяльності	4
8	Регулювання міжнародної передачі прав інтелектуальної власності	4
	Всього	30

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

ОС Магістр Спеціальність 073 «Менеджмент» Освітньо-професійна програма «Менеджмент ЗЕД»	Кафедра адміністративного менеджменту та ЗЕД	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 з дисципліни Державне регулювання ЗЕД	Затверджую Зав. кафедри
	2020-2021 навч. рік		(підпис) Мостенська Т.Л.

Екзаменаційні запитання

1. Сутність поняття „зовнішньоекономічна діяльність” та принципи її здійснення.
2. Способи постачання послуг.

Тестові завдання різних типів

1. Політика, спрямована на реалізацію конкурентоспроможних товарів на світовому ринку та стимулювання їх виробництва називається:

1.	експортна зовнішньоторговельна політика
2.	імпортна зовнішньоторговельна політика
3.	політика імпорту іноземних інвестицій
4.	політика експорту вітчизняних інвестицій

2. Встановлення спеціальних режимів зовнішньоекономічної діяльності на території України в компетенції:

<i>(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь)</i>
--

3. Встановіть відповідність між принципами здійснення ЗЕД та їх характеристиками:

1. Принцип юридичної рівності та недискримінації	А. полягає в праві суб'єктів ЗЕД здійснювати її в будь-яких формах, що не заборонені законами України
2. Принцип свободи зовнішньоекономічного підприємництва	Б. полягає в регулюванні ЗЕД лише законами України
3. Принцип верховенства закону	В. полягає в рівності перед законом усіх суб'єктів ЗЕД

4. Мито, що нараховується у відсотках до митної вартості товару, який обкладається митом, називається:

1.	адвалорним митом
2.	специфічним митом
3.	комбінованим митом
4.	преференційним митом

5. Яке слово пропущене в реченні?

Сукупність заходів, що реалізуються державою у сфері міжнародних валютних відносин відповідно до її поточних і стратегічних цілей – це ... політика	<i>(у бланку відповідей подати одним словом)</i>
---	--

--	--

6. Який із критеріїв не може бути використаним для визначення достатності обробки чи переробки товару, щоб він вважався виготовленим у певній країні:

1.	перехід в іншу тарифну позицію товару, ніж та, в якій він був до своєї обробки чи переробки, коли змінюється хоча б одна з цифр у цифровому коді товарної позиції товару
2.	підготовка товарів для продажу і транспортування (подрібнення партії, сортування, перепакування)
3.	додана вартість при виробництві товару в певній країні становить більше 50% вартості товару
4.	зміна споживчих властивостей товару, коли товар в результаті обробки чи переробки набуває інших функцій

7. Виберіть форму підприємства з іноземними інвестиціями за даними ознаками:

1. підприємство, в якому прями іноземний інвестор володіє до 50 % капіталу	А. філія
2. підприємство, в якому прями іноземний інвестор володіє понад 50 % капіталу	Б. дочірня компанія
3. підприємство, яке повністю належить іноземному інвестору	В. асоційована компанія

8. Що означає аббревіатура IUSCO ?

1.	Міжнародна організація комісій з цінних паперів
2.	Міжнародна організація стандартизації
3.	Міжнародний центр з регулювання інвестиційних спорів
4.	Генеральна угода з торгівлі послугами

9. Яке слово пропущене в реченні?

Дозвіл на ввіз чи вивіз певного товару в будь-яку країну світу, який надається безперешкодно і використовується переважно для контролю за вивезенням чи ввезенням товару називається ..... ліцензія.	(у бланку відповідей подати одним словом)
--	---

10. . Валютне обмеження – це:

1.	інструмент валютного регулювання, який передбачає законодавчу чи адміністративну заборону, лімітування і регламентацію операцій резидентів і нерезидентів із золотом, валютою та іншими валютними цінностями
2.	міжурядова угода про взаємний залік зустрічних вимог і зобов'язань, який впливає із вартісної рівності товарних поставок і наданих послуг
3.	співвідношення між грошовими одиницями двох країн, яке використовується для обміну валют при здійсненні валютних та інших економічних операцій
4.	сукупність заходів, що реалізуються державою у сфері міжнародних валютних відносин відповідно до її поточних і стратегічних цілей

_____ (Голомша Н.Є.)

8. Методи навчання

Лекція – основна форма проведення аудиторних занять у вищому навчальному закладі, вона покликана формувати у студентів основи знань з відповідної наукової галузі, а також визначити напрямок, основний зміст і характер усіх інших видів навчальних занять та самостійної роботи студентів з дисципліни «Державне регулювання ЗЕД», а також зв'язок з іншими дисциплінами. Основне завдання лекційного заняття – викладання конкретних тем відповідно до програми навчальної дисципліни в логічній послідовності та взаємозв'язку.

Практичні заняття забезпечують закріплення та систематизацію теоретичних знань студентів та набуття ними необхідних навичок з питань особливостей національної економіки та інституціональних чинників та їх вплив на специфіку економічного розвитку.

Самостійна та індивідуальна робота є основним засобом засвоєння матеріалу у вільний від аудиторних занять час на основі вивчення законодавчих актів, навчальної літератури, додаткових джерел, поточної інформації. Окрім того індивідуальні завдання передбачають виконання студентами завдань науково – дослідного, творчого характеру. Ці завдання спрямовані на підвищення рівня підготовки і розвиток індивідуальних творчих здібностей обдарованих студентів.

9. Форми контролю

Форма контролю - екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. №1371)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

11. Методичне забезпечення

1. Голомша Н.Є. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності: Навчально-методичний посібник К. НУБіП України. 2010. 102 с.
2. Голомша Н.Є., Голомша О.Я. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Опорний конспект лекцій. Навчально-методичне видання. К. НУБіП України. 2019. 130 с.

12. Рекомендована література

Основна

1. Балабанов И.Т., Балабанов А.И. Внешнеэкономические связи: Учебное пособие. - М.: Финансы и статистика, 2001. – 544 с.
2. Глобальна торгова система: розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ: Монографія / За ред. Т.М.Циганкової. – К.: КНЕУ, 2003.
3. Горін Н.В. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посіб. – К.: Знання, 2008. – 330 с.
4. Матвеев М.Е., Дідович І.І. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Навчальний посібник. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2008. – 192 с.
5. Мокій А.І., Янків М.Д., Яхно Т.П. та ін. Регулювання світової економіки: Навч.-метод. посіб. – Л.: Вид-во ЛКА, 2004.
6. Нікіфоров П.О. Теорія та методологія регулювання грошового обігу. – Чернівці: Рута, 2002. – 327 с.
7. Осика С., П'ятницький В. Світова організація торгівлі: Підручник. – 2-е вид., переробл. і доп. – К.: К.І.С., 2004.
8. Пісьмаченко М.Л. Державне регулювання зовнішньоторговельною діяльністю в Україні: монографія. Донецьк. ТОВ «Юго-Восток, Лтд». 2008. 366с.
9. П'ятницький В.Т., Оніщук О.В. Міжнародна торгівля послугами на основі принципів СОТ. – К.: UEPLAS, 2001.
10. Стельмащук А.М. Державне регулювання економіки: Навч. посіб. – Тернопіль: Астон, 2001.
11. Терещенко С. Основи митного законодавства України: Питання теорії та практики зовнішньоекономічної діяльності. – К.: Август, 2001.
12. Циганкова Т.М., Гордєєва Т.Ф. Міжнародні організації: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2001.
13. Шепенко Р.А., Антидемпинговый процесс. – М.: Дело, 2002.

Додаткова

1. Борисенко О.П. Комплексний підхід до систематизації методів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Економіка та держава. 2012. №12. С. 115-117.
1. Войтов С.Г. Структурна детермінація митно-тарифного регулювання. Економічний часопис. XXI. 2012. №9-10. С.21-24.

2. Голинський Ю.О., Павелчак А.В. Митно–тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності та його удосконалення. Молодий вчений. 2018. №10. С. 749-751.

3 Інсарова Н.О. Міжнародні аспекти управління зовнішньою торгівлею послугами. Актуальні проблеми міжнародних відносин. Випуск 94 (Частина II). 2010. С.225-234.

4. Ляшко І.І., Єременко О.М. Тенденції розвитку та механізми регулювання міжнародної торгівлі послугами в умовах глобалізації. ДонДУУ. Менеджер. 2016. №4(73). С.47-54.

5. Пісьмаченко Л. Митно–тарифне регулювання як засіб захисту економічних інтересів держави у сфері зовнішньої торгівлі. Економіка та держава. 2007. №12. С 49-52.

6. Ткаченко А.М., Плаксина С.М. Державне регулювання інвестиційної діяльності в Україні. Економіка і регіон. 2014. №2(45). С.7-12.